

Työterveyshuollon laatuverkostoyhteistyö vähentää työkyvyttömyyseläkkeitä

Jarmo Kuronen // Pihlajalinna Oy Työterveys Etelä-Savo, Mikkeli, Klas Winell // Conmedic, Espoo, Juho Kopra // UEF, Kuopio, Espoo, Kimmo Räsänen // UEF, Kuopio.

Johdanto

Varhainen eläköityminen työkyvyttömyyseläkkeille ja niistä aiheutuvat kustannukset ovat yhteiskunnallinen ongelma. Tutkimme, kuinka työterveyshuollon laatuverkostoon kuulumisen ja sitoutumisen systemaattiseen laadun parantamiseen vaikuttivat työkyvyttömyyseläkkeiden ilmaantuvuuteen.

Aineisto ja menetelmät

Tutkimuspopulaatio muodostettiin Kevassa eläkevakuutetuista kuntatyöntekijöistä. Interventoryhmä muodostui 19 työterveysyksikön asiakaskunnasta (N=41 472 vuonna 2016). Vertailuryhmänä olivat muut kuntatyöntekijät (N=340 479 vuonna 2016). Eläketapahtumatiedot ilman yksilöiviä tunnisteita kerättiin Kevasta vuosilta 2005-2017 ja tiedot kahdestatoista eri laadunkehittämisaktiviteetista interventoryhmässä vuosilta 2011-2017. Tilastoanalyysit tehtiin käyttäen Bayesin lineaarista sekamallia, joka huomioi sekä kiinteitä että satunnaisia vaikutuksia.

Tulokset

Tutkimuksemme osoitti, että systemaattinen laadun parantaminen laatuverkostoyhteistyönä liittyi pysyvien työkyvyttömyyseläkkeiden nopeampaan vähenemiseen ja täysien työkyvyttömyyseläkkeiden korvautumiseen osatyökyvyttömyyseläkkeillä. Laatuverkostoon kuuluvien yksiköiden asiakkailla oli vähemmän täysiä pysyviä työkyvyttömyyseläkkeitä (Odds Ratio 0,77, 95% Luottamusväli 0,60–0,98).

Aktiivisuus sellaisten toimintamallien kehittämisessä, joissa tuetaan työntekijöitä, joilla on tukea liikuntaelinten sairauksia, mielenterveyshäiriöitä tai he ovat alkoholin suurkuluttajia, liittyi vahvasti vähentyneeseen työkyvyttömyyseläkkeiden määrään. Myös henkilökunnan valmentaminen työterveyshuollon laadun parantamiseen liittyi työkyvyttömyyseläkkeiden vähenemiseen.

Pohdinta

Työterveyshuollon yksikön osallistumisella laatuverkoston toimintaan oli riippumaton myönteinen vaikutus pysyvien työkyvyttömyyseläkkeiden alkamiseen. Tutkimuksemme oli ensimmäinen työterveyshuollon laatuverkostoyhteistyötä arvioiva tutkimus. Laatuverkostotyön myönteisiä tuloksia on aiemmin osoitettu muilla lääketieteen erikoisaloilla.

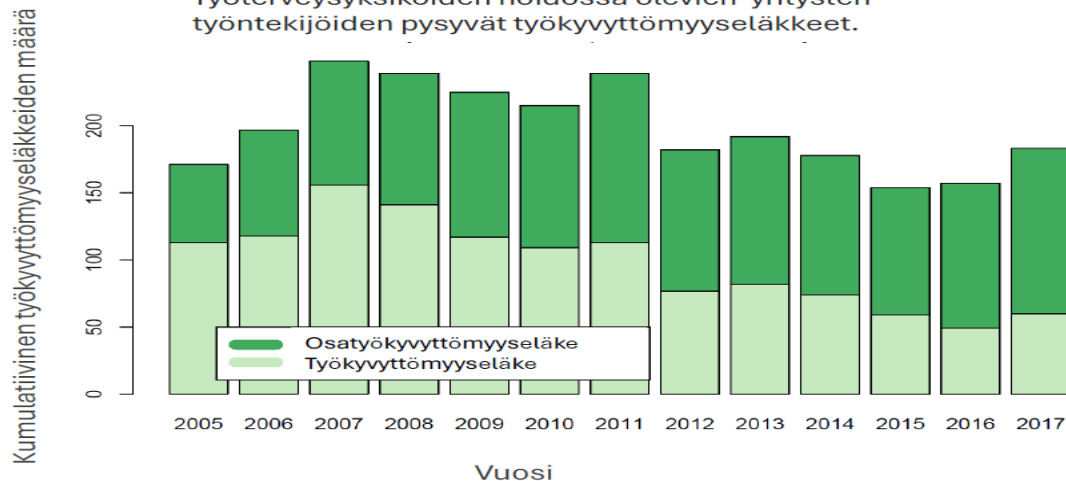
Johtopäätökset

Työterveyshuollon laatuverkostoituminen vaikuttaa hyödylliseltä pyrittäessä ehkäisemään pysyviä työkyvyttömyyseläkkeitä. Laatuverkostotyön vaikuttavuuden arviointia tulee jatkaa työterveyshuollossa.

Viite

Jarmo Kuronen. Possibilities to prevent permanent work disability retirement in collaboration through disability management and quality networking in occupational healthcare. Publications of the University of Eastern Finland. Dissertations in Health Sciences No 760. Kuopio, PunaMusta, 2023. ISBN: 978-952-61-4903-5. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-4904-2>

Kuva 1. Työterveyslaatuverkostoon kuuluvien Työterveysyksiköiden hoidossa olevien yritysten työntekijöiden pysyvät työkyvyttömyyseläkkeet.

Mikä on Conmedic-laatuverkosto?

Conmedic-laatuverkosto muodostettiin 2011 kunnallisten työterveyshuoltoyksiköiden laadun kehittämiseksi. Sen tarkoituksena oli kehittää työterveyshuollon prosesseja ja mitata vaikuttavuutta laatumittareiden ja päätetapahtumien avulla.

